

Co wiemy o przyjaźni?

Scenariusz lekcji filozofii dla uczniów szkół podstawowych

Cele

- Uczniowie umieją odróżnić przyjaźń od innego typu relacji interpersonalnej.
- Uczniowie rozumieją zasadę równowagi dawania i brania w przyjaźni.
- Uczniowie dostrzegają wartość przyjaźni.

Metody i formy pracy

- Fragment scenariusza z bajki *Shrek*
- Dyskusja
- Eksperyment myślowy

Przebieg lekcji

Rozgrzewka umysłowa – myślenie metaforyczne.

Ćwiczenie polega na uzupełnieniu zdania tak, by miało sens.

Przykład:

Życie jest jazdą na tygrysie, bo:

- niesie wiele niebezpieczeństw,
- toczy się szybko,
- jest niezwykle.

Zdanie do uzupełnienia:

Przyjaciel jest jak lustro, bo:

Praca z tekstem:

Czytamy fragment dialogu z bajki *Shrek* (w celu uatrakcyjnienia może zostać z podziałem na role):

Shrek: – Tak się składa, że ogry mają mnóstwo cech, o których nikt nie wie.

Osiół: – Jak choćby?

S: – Ogry są... jak cebula.

O: – Śmierdzą?

S: – Nie.

O: – Bo się od nich płacze?

S: – Nie!

O: – Bo jak się je zostawi na słońcu to robią się brązowe i rosną im włoski?

S: – Nie. Warstwy. Cebula ma warstwy, ogry mają warstwy.

O: – Ogry mają warstwy (z przekąsem). Wiesz, nie wszyscy lubią cebulę. Tort. Wszyscy lubią tort.

S: – Co z tego! Nie obchodzą mnie wszyscy. Ogry nie są jak tort.

Pytania do tekstu:

- Czy żeby się z kimś zaprzyjaźnić, trzeba być do tego kogoś podobnym?
- Czy trzeba lubić wszystko w przyjacielu?
- Czy oznacza, że ktoś ma „warstwy”? Czy wszyscy je mamy?
- Czy warto być „tortem”, który wszyscy lubią?
- Czy aby się z kimś przyjaźnić, trzeba poznać prawdę o tym kimś?
- Czy prawdziwi przyjaciele nigdy się nie kłócą?

Ćwiczenie:

Prosimy o odczytanie cytatów oraz interpretację:

Przyjaciół to osoba, z którą mogę być szczery. Przed nim mogę głośno myśleć.

Ralph Waldo Emerson

- Dlaczego nie przed każdym można „głośno myśleć”?
- Co oznacza szczerłość i zaufanie w przyjaźni?
- Czy jeśli jest coś przykrego, ale ważnego, to warto powiedzieć przyjacielowi, nawet jeśli się obrazi? Czy lepiej milczeć i utrzymać przyjaźń?

Przyjaciel, który przestał nim być, nigdy nim nie był.

przysłowie chińskie

- Co oznacza „fałszywy przyjaciel”?
- Czym jest zdrada przyjaźni?
- Co można wybaczyć, a co całkiem niszczy przyjaźń?
- Czy prawdziwy przyjaciel powinien dać drugą szansę, gdy ktoś postąpił głupio?

Ćwiczenie:

Prosimy uczniów o stworzenie własnego aforyzmu na temat przyjaźni, mogą posilnkować się lub sami wymyśleć.

Przyjaźń to...

Prawdziwy przyjaciel jest...

Bez przyjaźni byłoby... bo...

Przyjaźń to prawdziwy skarb, bo...

Pytania do dyskusji:

- Po czym poznać przyjaciela?
- Co jest przeciwieństwem przyjaźni – wrogość czy obojętność?
- Co w przyjaźni daje się wartościowego (np. czas, uwagę, wsparcie, lojalność, wybaczenie)?
- Co się dzieje, gdy dajemy przyjacielowi od siebie za dużo lub za mało?
- Co ma wspólnego z przyjaźnią równowaga w dawaniu i braniu?
- Czy przyjaźń między dziewczyną i chłopakiem jest możliwa?
- Czy powinniśmy świadomie wybierać przyjaciół, czy być spontaniczni?
- Czy to w porządku przestać się z kimś przyjaźnić?
- Czy można z kimś się prawdziwie zaprzyjaźnić przez internet?
- Czy dobra zabawa jest konieczna w przyjaźni? Czy wystarczy?
- Czy podziw dla kogoś to przyjaźń?
- Czy można czerpać korzyść z przyjaźni? Na jakich warunkach?
- Czy potrafimy być doskonałymi przyjaciółmi?
- Jak wygląda życie bez przyjaciół?
- Czy można przyjaźnić się ze zwierzęciem?

Ćwiczenie:

Prosimy uczniów o napisanie ogłoszenia o poszukiwaniu przyjaźni według formuły (w dwóch rubrykach):

Poszukuję przyjaźni

1. W przyjaźni chcę, by... (moje oczekiwania względem przyjaźni).
2. W przyjaźni oferuję... (co mogę zaproponować od siebie dla potencjalnego przyjaciela).

Czy pomiędzy tym, co jest w rubrykach, istnieje równowaga?

